

INHOUDSTAFEL

DE TOTSTANDKOMING VAN HET KADERDECREET VLAAMSE HANDHAVING: DE BESTUURLIJKE HANDHAVING GESTROOMLIJND? 1

Bert Van Weerd

1.	Inleiding	1
2.	Bestuurlijke handhaving in een onvolmaakt federaal systeem	2
2.1.	Beperkte Vlaamse bevoegdheden inzake strafvervolgning	2
2.2.	Uitgebreide Vlaamse bevoegdheden inzake bestuurlijke handhaving ...	5
2.3.	... leiden tot een veelheid aan handhavingsregels	7
3.	Het kaderdecreet beoogt een uniformere bestuurlijke handhaving	8
3.1.	Het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving als eerste aanzet	8
3.2.	Een nieuwe start met het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving	10
3.3.	Implementatie van het KVH	14
4.	Eengemaakte handhavingdiensten als ontbrekend sluitstuk	16

TOEZICHT EN OPSPORING IN HET KADERDECREET VLAAMSE HANDHAVING 19

Steven Vandromme

1.	Inleiding	19
2.	De toezichthouder	19
3.	De verhouding tussen toezicht en opsporing	24
4.	Raadgevingen en waarschuwingen	26
5.	Bevoegdheden van de toezichthouder in het kader van toezicht	27
5.1.	Algemeen	27
5.2.	Het recht om inlichtingen te vorderen	27
5.3.	Bevoegdheden met betrekking tot vervoermiddelen	28
5.4.	Het recht om personen te identificeren	29
5.5.	De voorlegging, de inzage en de kopie van informatie, documenten en informatiedragers	29
5.6.	Controle van goederen, het nemen van monsters en het uitvoeren van metingen, proeven en analyses	30
5.7.	Vaststellingen met audiovisuele middelen	30
5.8.	Het in bewaring nemen van dieren, voorwerpen, dragers van informatie en documenten	31
5.9.	Het betreden van plaatsen	31
5.10.	Toegang tot een informaticasysteem	32
5.11.	Verbod op het gebruik van dwang en de strafbaarstelling van verhindering van toezicht	33
6.	Bevoegdheden van de toezichthouder in het kader van opsporing	34
6.1.	Algemeen	34
6.2.	Het bestuurlijk verhoor	37
6.3.	De visitatie met machtiging van de politierechter	37
6.4.	De uitbreiding van de toegang tot een informaticasysteem dat zich op een andere plaats bevindt	41
6.5.	Het geheim van het opsporingsonderzoek	42

7.	Bijstand aan OLAF	42
8.	Onregelmatig verkregen bewijs	43
9.	Besluit	43
BESTUURLIJK VERVOLGEN EN SANCTIONEREN VOLGENS HET KADER- DECREET VLAAMSE HANDHAVING		45
<i>Tom Vandromme</i>		
1.	Inleiding	45
2.	Algemene principes	46
2.1.	De beboetingsinstantie	46
2.2.	Personen die bestuurlijk kunnen worden vervolgd en gesanctioneerd	47
2.3.	De bestuurlijke sancties	50
2.4.	Sanctietoemeting	54
2.5.	Sanctie-uitvoering	56
2.6.	Verval van de bestuurlijke sanctievordering	57
3.	Het bestuurlijk opsporingsonderzoek	57
3.1.	Het verdere onderzoek naar het misdrijf of de inbreuk	58
3.2.	De bestuurlijke vervolging	59
4.	De bestuurlijke sanctieprocedure	62
4.1.	Gewone procedure	62
4.2.	Vereenvoudigde procedure	65
5.	Conclusie	67
HERSTELLEN EN BEVEILIGEN VOLGENS HET KADERDECREET VLAAMSE HANDHAVING		69
<i>Paul Vansant</i>		
I.	Inleiding	69
II.	Publieke schade en het herstel ervan	71
a.	De stand van regelgeving en rechtspraak voor het KVH	71
b.	De bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever	75
c.	Wat is publieke schade?	77
c.1.	Over het waarom van een definitie	77
c.2.	Misdrijven, inbreuken en normschendingen	78
c.3.	Onregelmatigheden, publieke verliezen en het onderscheid daartussen	78
c.4.	De publieke schade: synthese	81
c.5.	Vergelijking met het tweeledige schadebegrip van het Burgerlijk Wetboek	82
d.	Herstelplicht	84
d.1.	Onafhankelijk van de vaststelling van de verboden gedraging of het opleggen van een publieke herstelmaatregel	84
d.2.	Schuldaansprakelijkheid	86
d.3.	Hoofdelijke gehoudenheid	87
d.4.	Plicht tot integraal herstel	88
e.	Herstelvormen	89
e.1.	Feitelijk herstel	89

	e.1.1.	Feitelijk herstel door terugkeer naar de referentietoestand	89
	e.1.2.	Herstel bij feitelijk equivalent	90
	e.1.3.	Het belang van het verschil	92
	e.2.	Herstel bij financieel equivalent	93
	e.3.	Rangorde tussen feitelijk herstel en financieel herstel	96
	e.4.	Bevel tot integraal herstel	99
III.		De bevoegde overheden	102
IV.		De herstelprocedure	103
	a.	Aanmaning	103
	b.	Bestuurlijke herstelprocedure (incl. geïntegreerde procedure)	105
	b.1.	De bestuurlijke herstelbeslissing	105
	b.2.	De bestuurlijke herstelprocedure	106
	b.3.	De geïntegreerde bestuurlijke sanctie- en herstelprocedure	109
	c.	Gerechtelijke herstelprocedure	110
	d.	Herstelschikking	112
	d.1.	Situering	112
	d.2.	Open regeling, onafhankelijk van de schuldvraag	113
	d.3.	Voorwaarden	114
	d.4.	Onderhandelingsmarge in het kader van een herstelschikking	115
	d.5.	Formaliteiten en gevolgen	116
	d.6.	Herstelschikkingen met herstelinstanties die niet tot de Vlaamse overheid behoren	118
	e.	Het opleggen van een waarborgsom bij feitelijk herstel	118
	f.	Verjaring en redelijke termijn	120
	f.1.	Verjaring	120
	f.2.	Redelijke termijn	122
	g.	Samenloop	125
	g.1.	Met een private herstelvordering	125
	g.2.	Tussen het gerechtelijke en bestuurlijke spoor onderling, en tussen verschillende herstelinstanties	126
	g.3.	Met een bestuurlijke beslissing van intrekking of schorsing	127
	h.	Opheffen of wijzigen van bestuurlijke publieke herstelmaatregelen	128
	i.	Publiciteit	129
	i.1.	Hypothecaire publiciteit gekoppeld aan een rechtstreekse impact op onroerende goederen	129
	i.2.	Hypothecaire publiciteit in gerechtelijke herstelprocedures	129
	i.3.	Hypothecaire publiciteit in bestuurlijke herstelprocedures	131
	i.4.	Gevolgen van de hypothecaire publiciteit	131
	i.5.	Het neutraliseren van de hypothecaire publiciteit	132
	j.	Publiciteit 2.0: Het maatregelenregister als modern alternatief voor hypothecaire publiciteit	133
	j.1.	Publicatie in real time van alle bestuursdocumenten rond herstel en beveiliging	133
	j.2.	Alternatief voor hypothecaire publiciteit	134
V.		Beveiliging en de omvang ervan	136
	a.	Doel	136
	b.	Provisoir karakter	136

c.	Grondslag	137
d.	Adressanten	137
e.	Voorwerp	138
f.	Kwalificatie van beveiligingsmaatregelen	139
g.	Verzegeling ter ondersteuning van beveiligingsmaatregelen	142
VI.	De beveiligingsprocedure	143
a.	Voorafgaande raadgeving en aanmaning	143
b.	De bestuurlijke beveiligingsprocedure	143
b.1.	Bestuurlijke beveiligingsbeslissing	143
b.2.	Procedure	144
b.3.	Afdwingbaarheid van bestuurlijke beveiligingsbevelen	145
c.	De gerechtelijke beveiligingsprocedure	146
VII.	Het handhavingsverzoek	147
VIII.	Financiële handhaving	149
IX.	De uitvoering van herstel- en beveiligingsmaatregelen	152
a.	Uitgangspunt: uitvoering volgens dezelfde regels	152
b.	Bijzondere bepalingen voor de uitvoering van bestuurlijke KVH-beslissingen	153
c.	Aanvullende bepalingen t.a.v. het Gerechtelijk Wetboek, voor de uitvoering van bestuurlijke én gerechtelijke KVH-beslissingen	154
d.	Kostenverhaal	155
e.	Wettelijke hypotheek	155
f.	Verjaring <i>actio iudicati</i>	155
X.	Besluit	155
BIOVAL: EEN INDICATIEVE TABEL VOOR NATUURSCHADE		157
<i>Jan Van den Berghe, Farah Bouquelle, Ann Carette</i>		
1.	Inleiding	157
2.	Ontstaan van "BIOVAL"	159
3.	Het INBO-rapport	165
3.1.	De geselecteerde criteria	166
3.1.1.	Risico op uitsterven (<i>Extinction risk</i>)	167
3.1.2.	Ecologisch belang (<i>Ecological significance</i>)	168
3.1.3.	Cultureel belang (<i>Cultural significance</i>)	168
3.1.4.	Bijdrage aan menselijk welzijn (<i>Contribution to well-being</i>)	168
3.1.5.	Grootte of levensduurte van de soort (<i>Size and lifespan</i>)	169
3.2.	Van criteria naar formule	170
3.3.	Van formule naar lijst van compensatiebedragen	171
3.4.	Bijkomende bepalingen en suggesties	172
3.4.1.	Schaal van de schade	172
3.4.2.	Plaats waar schade geleden wordt	172
3.4.3.	Invasieve exoten	173
3.4.4.	Marktwaaarde van soorten	173
3.4.5.	Up-to-date data en revisies	173
4.	Verhouding tussen bioval, de richtlijn milieuaansprakelijkheid, het gemene aansprakelijkheidsrecht en andere instrumenten	173
4.1.	Richtlijn Milieuaansprakelijkheid	173

4.2.	Het gemene aansprakelijkheidsrecht	175
4.3.	Andere instrumenten	176
5.	Voorbeelden uit de rechtspraak waarin bioval reeds werd toegepast	178
5.1.	Spreeuwenzaak	178
5.2.	Zaak V.	178
6.	Conclusie en blik vooruit	179

NIEUW KADERDECREET VLAAMSE HANDHAVING: NAAR EEN MEER
 GESTROOMLIJNDE RECHTSBESCHERMING? 181
Liesbeth Todts, Melissa Brouwers

1.	Inleiding	181
2.	Situering van het kaderdecreet vlaamse handhaving	182
2.1.	Tendens naar meer bestuurlijke handhaving	182
2.2.	Versnipperd beleid inzake bestuurlijke handhaving en rechts- bescherming in Vlaanderen	182
2.3.	Een algemeen regelgevend kader voor (bestuurlijke) hand- having en rechtsbescherming in Vlaanderen: van het Kader- decreet Bestuurlijke Handhaving naar het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving	183
3.	Handhaving en rechtsbescherming in het kaderdecreet vlaamse handhaving	187
3.1.	Algemeen	187
3.1.1.	Een volledige maar vereenvoudigde en afgeslankte regeling	187
3.1.2.	(In beginsel) bepalingen van aanvullend recht met een 'opt-in'-systeem	188
3.2.	Rechtsbescherming: één (Handhavings)college bevoegd voor (in beginsel) alle Vlaamse handhavingsgeschillen	191
3.2.1.	Handhavingscollege als bevoegd standaardrechtcollege	191
3.2.2.	Handhavingscollege bevoegd voor in beginsel alle handhavingsgeschillen op Vlaams niveau	195
3.2.3.	Wijzigingen in de procedure voor het Handhavingscollege	198
3.2.3.1.	Handhavingscollege oordeelt met volle rechts- macht ten aanzien van alle handhavingsbeslis- singen	198
3.2.3.2.	Schorsende werking van het beroep ten aanzien van bestuurlijke sanctiebeslissingen en intro- ductie van een schorsingsprocedure	199
3.2.3.3.	Procedure voor het opleggen van voorlopige maatregelen	201
3.2.3.4.	Procedure tot tussenkomst voor bestuurlijke herstelbeslissingen en bestuurlijke beveiligings- beslissingen (en herstelschikkingen)	202
3.2.3.5.	Mogelijkheid tot het opleggen van een geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep	203
3.2.4.	Vereiste van implementatie	204
4.	Conclusie	205